

Päivämäärä

Dnro

8.6.2010

1693/14/2010

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

24.6.2010 - toistaiseksi

Muuttaa

Viljakasvien siemenkaupasta 24 päivänä marraskuuta 2000 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (109/00) 2 § sekä liitteet 1, 2 ja 3

Valtuutussäännökset

Siemenkauppalain 4 §

Vastaavat EY-säädökset

Komission direktiivi 2009/74/EY (32009L0074); EUVL N:o L 166, 27.6.2009, s.40

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
viljakasvien siemenkaupasta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen
muuttamisesta**

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan viljakasvien siemenkaupasta 24 päivänä marraskuuta 2000 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (109/00) 2 §:n 1) kohta,

muutetaan liite 1 sellaisena kuin se on osaksi asetuksessa 61/06,

muutetaan liite 2 sellaisena kuin se on osaksi asetuksessa 33/03, sekä

muutetaan 3 sellaisina kuin se on osaksi asetuksessa 61/06 seuraavasti:

2 §
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *viljakasveilla* seuraavien kasvilajien kasveja:
Kaurat ja punakaura	<i>Avena sativa</i> L.
(myös <i>A. byzantina</i> K. Koch)
Kuoreton kaura	<i>Avena nuda</i> L.
Ukonkaura	<i>Avena strigosa</i> Schreb.
Ohra	<i>Hordeum vulgare</i> L.

Tätä julkaisua on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta

Käyntiosoite

Mariankatu 23
00170 HELSINKI

Postiosoite

PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin

09-1605 2313

Riisi	<i>Oryza sativa</i> L.
Kanarianhelpi	<i>Phalaris canariensis</i> L.
Ruis	<i>Secale cereale</i> L.
Durra	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
Sudaninruoho	<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.
Ruisvehnä	x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex. A. Camus
Vehnä	<i>Triticum aestivum</i> L.
Kovavehnä	<i>Triticum durum</i> Desf.
Spelttivehnä	<i>Triticum spelta</i> L.
Maissi	<i>Zea mays</i> L. (partim)

Viljakasveihin kuuluvat myös seuraavat hybridit, jotka saadaan durran ja sudaninruohon risteytyksestä:

Sorghum bicolor (L.) Moench x
Sorghum sudanense (Piper) Stapf.,
(jäljempänä *Sorghum* -risteytykset).

Hybridien kylvösiementen tulee täyttää kyseisten lajien kylvösiemenelle asetetut vaatimukset.

Tämä asetus tulee voimaan 24 päivänä kesäkuuta 2010

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2010

Maa- ja metsätalousministeri

Sirkka-Liisa Anttila

Erityisasiantuntija

Marja Savonmäki

SIEMENVILJELYKSELLE ASETETTAVAT LAATUVAATIMUKSET**PERUSSIEMEN JA SERTIFIOITU SIEMEN****1 Viljelmää koskevat tuotantoehdot**

- 1.2 Siemenviljeltävästä lajikkeesta ei viljelmällä saa olla muita viljelyksiä, joista korjataan tuleentunut siemensato. Ristipölytteisistä lajeista (ruis) saa viljellä yhdellä viljelmällä vain yhtä lajiketta kustakin lajista.

Itsepölytteisistä lajeista samaan lajikeryhmään kuuluvista lajikkeista ei saa olla muita siemenviljelyksiä samalla viljelmällä. Elintarviketurvallisuusvirasto vahvistaa eri lajikeryhmiin kuuluvat kasvilajikkeet. Elintarviketurvallisuusvirasto voi myöntää poikkeusluvan lajikkeen perussiemenluokan (B) siemenviljelyyn tai ensimmäisen sertifioitun siemenluokan (C1) siemenviljelyyn, vaikka viljelmällä viljeltäisiin toista samaan lajikeryhmään kuuluvaa lajiketta. Hybridilajikkeilla poikkeuslupa voidaan myöntää ainoastaan perussiemenluokan (B) siemenviljelyyn. Luvan myöntämisen edellytyksenä on siementavaran vastaanottavan pakkaamon puolto ja viljelijän noudattama hyvä viljelykäytäntö ja virheetön siementuotanto kahdelta edelliseltä kasvukaudelta.

- 1.3 Viljelystarkastuksia on tehtävä vähintään yksi kasvukauden aikana, paitsi durran ja maissin sisäsiitoslinjoille tai hybrideille kolme.

2 Esikasvirajoitukset

Perussiemenen tuotannossa pitää olla kulunut kaksi vuotta, sertifioitun siemenen tuotannossa yksi vuosi siitä, kun viljelyksellä on viimeksi viljelty saman kasvilajin eri lajiketta tai saman lajikkeen aitoudeltaan tuntematonta erää.

3 Eristysetäisyydet

Viljelyksellä on noudatettava seuraavia eristysetäisyyksiä sellaisiin kasvustoihin nähden, joiden kanssa ei-toivottu risteytyminen on mahdollista.

Laji	perussiemen	sertifioitu siemen
Ruis, muut kuin hybridit, kanarianhelpi	300 m	250 m
Durra, sudaninruoho	300 m	300 m
Ruisvehnä, itsepölytteiset lajikkeet	50 m	20 m
Maissi	200 m	200 m
Rukiin hybridien vanhemmaislinjat		
- kun siementuotanto perustuu koirassteriliteettiin	1000 m	
- kun siementuotanto ei perustu koirassteriliteettiin	600 m	
- hybridisiemenen tuotannossa	500 m	

4 Kasvuston ominaisuudet

4.1 AITOUS

Kasvuston on oltava lajikkeeltaan tunnistettavaa ja lajikepuhdasta. Sisäsiitoslinjojen tapauksessa sillä on oltava ominaisuuksien osalta riittävä tunnistettavuus ja aitous. Hybridilajikkeiden siementuotannossa edellä olevia säännöksiä sovelletaan myös vanhemmaislinjojen ominaisuuksiin, mukaan lukien hedesteriliteetti tai fertiliteetin palautuminen.

4.1.1 Kaura, kuoreton kaura, ukonkaura, ohra, vehnä, ruisvehnä

Laji	Perussiemen	Sertifioitu siemen 1.sukupolvi	Sertifioitu siemen 2. sukupolvi
Kaura, ohra, vehnä	99.9 %	99.7 %	99.0 %
Ruisvehnä	99.7 %	99.0 %	98.0 %

4.1.2 Rukiin, muut kuin hybridi, ja kanarianhelpin siementuotannossa saa viljeltävästä lajikkeesta selvästi poikkeavia tyyppisiä olla enintään

perussiemen	1 kpl/30 m ²
sertifioitu siemen	1 kpl/10 m ²

4.1.3 Maissi

4.1.3.1 Lajikkeesta, sisäsiitoslinjasta tai vanhemmaislinjasta poikkeavien määrä enintään

perussiemen

1) sisäsiitoslinja (inbred lines)	0.1 %
2) yksinkertaiset hybridit, jokainen vanhemmaislinja	0.1 %
3) avopölytteiset lajikkeet	0.5 %

sertifioitu siemen

1) hybridi lajikkeiden vanhemmaislinjat	
– sisäsiitoslinja (inbred lines)	0.2 %
– yksinkertaiset hybridit	0.2 %
– avopölytteiset lajikkeet	1.0 %
2) avopölytteiset lajikkeet	1.0 %

4.1.3.2 Hybridilajikkeiden siementuotannon on täytettävä seuraavat edellytykset:

- hedekasvien on tuotettava riittävästi siitepölyä, kun emikukat kukkivat
- tarpeen vaatiessa emaskuloidaan
- kun 5 % tai enemmän emikasveista on kehittänyt vastaanottavat luotit, siitepölyn varistaneiden tai varistavien emikasvien osuus ei saa ylittää:
 - 1 % virallisessa viljelystarkastuksessa; ja
 - 2 % virallisissa viljelystarkastuksissa yhteensä.

Kasvi katsotaan siitepölyn varistaneeksi tai varistavaksi, kun vähintään 50 mm pituisella alueella röyhyä heteet ovat näkyvillä ja ovat varistaneet tai varistavat siitepölyn.

4.1.4 Durra

4.1.4.1 Viljeltävästä Sorghum spp:n sisäsiitoslinjasta tai vanhemmaislinjasta selvästi poikkeavien määrä

enintään

perussiemen

- 1) kukkimisvaiheessa 0.1 %
- 2) tuleentumisvaiheessa 0.1 %

sertifioitu siemen

- 1) hedekasvit, jotka varistavat kun emikasveilla on vastaanottavat luotit 0.1 %
- 2) emikasvit
 - kukkimisvaiheessa 0.3 %
 - tuleentumisvaiheessa 0.1 %

- 4.1.4.2 Hybridilajikkeiden sertifioidun siementuotannon on täytettävä seuraavat edellytykset:
- 1) hedekasvien on tuotettava riittävästi siitepölyä, kun emikukilla on vastaanottavat luotit; ja
 - 2) kun emikukan luotit ovat vastaanottavat, siitepölyn varistaneiden tai varistavien emikasvien osuus ei saa olla enempää kuin 0,1 %.

- 4.1.4.3 Durran avopölytteisten tai synteettisten lajikkeiden siementuotannossa saa viljeltävästä lajikkeesta selvästi poikkeavia tyyppisiä olla enintään:
- perussiemen 1 kpl/30 m²
 - sertifioitu siemen 1 kpl/10 m²

4.1.5 Riisi

Villiriisin ja punasiemenisten yksilöiden määrä ei saa ylittää:

- perussiemen 0 kpl
- sertifioitu siemen 1 kpl/50 m²

4.1.6 Rukiin hybridit

4.1.6.1 Vanhemmaislinjasta selvästi poikkeavien määrä ei saa ylittää:

- perussiemen 1 kpl/30 m²
- sertifioitu siemen 1 kpl/10 m²

- 4.1.6.2 perussiemenellä, joilla käytetään hedesteriliteettiä, hedesteriilin vanhemmaislinjan steriiliyden tulee olla vähintään 98 %.

Sertifioidun siemenen tuotantoon on käytettävä tarvittaessa sekoituksena hedesteriiliä emivanhemmaislinjaa ja hedevanhemmaislinjaa, joka palauttaa heteen hedelmällisyyden.

- 4.1.7 Kauran, kuorettoman kauran, ukonkauran, ohran, riisin, vehnän, kovavehnän, spelttivehnän ja itsepölyttävän ruisvehnän hybridien sertifioidun siemenluokan (C) tuottamiseen tarkoitetut kasvustot

- 4.1.7.1 Kasvuston on täytettävä seuraavat vaatimukset vähimmäisetäisyyksien osalta viereisistä kasvustoista, jotka voivat aiheuttaa muuta kuin toivottua pölytystä:
- emikomponentin etäisyys mistä tahansa saman lajin toisesta lajikkeesta, hedekomponentin kasvustoa lukuun ottamatta, on oltava vähintään 25 metriä
 - etäisyyttä ei tarvitse noudattaa, jos muulta kuin toivotulta pölytykseltä on suojauduttu riittävästi

- 4.1.7.2 Kasvustolla on oltava ainesosien ominaisuuksien osalta riittävä tunnistettavuus ja aitous.

Jos siementen tuotannossa käytetään kemiallista hybridisaation aiheuttajaa, kasvuston on täytettävä seuraavat vaatimukset tai edellytykset:

a) kunkin aineosan vähimmäislajikepuhtaus:

- kaura, kuoreton kaura, ukonkaura, ohra, riisi, vehnä, kovavehnä ja spelttivehnä: 99.7 %
- itsepölyttävä ruisvehnä: 99.0 %

b) vähimmäishybriditeetin on oltava 95 %. Hybriditeetin osuus todetaan nykyisten kansainvälisten menetelmien mukaisesti, jos sellaisia on käytettävissä. Jos hybriditeetti määritetään testattaessa kylvösiemenet ennen sertifiointia, hybriditeettiä ei tarvitse määrittää jälkitarkastuksessa kentällä.

4.2 TERVEYS

Viljelystarkastuksessa havainnoidaan siemenlevintäiset kasvitaudit, kuten nokitaudit ja ohran viirutauti. Vehnän haisunokea ei saa esiintyä siementuotannossa. Koealatarkastusten tulokset merkitään viljelystarkastuspöytäkirjaan ja näiden tietojen perusteella tarkastuskeskus antaa harkinnanmukaiset peittaussuositukset tai käyttökiellot. Muita haitallisia, siemenen käyttöarvoa alentavia tauteja, erityisesti Ustilago -suvun nokitauteja, sallitaan vähän.

4.3 PUHTAUS

Kasvukauden aikana on viljelykseltä poistettava vieraat lajit ja lajikkeet. Siemenviljelys voidaan hylätä, jos haitallisia viljelykasveja tai rikkakasveja esiintyy runsaasti.

LIITE 2

SIEMENTAVARAN LAATUVAATIMUKSET

Laji		Puhtaus				Itävyys	Kosteus	Terveys 1)			
		1	Muiden kasvilajien siemeniä (kpl/500 g)					<i>Avena fatua, Avena sterilis, Lolium temulentum</i> (kpl/500 g)	ohran viirutauti	ohran lento-noki (2)	kauran noki-taudit (3)
			viljakasvien	muiden lajien	yhteensä						
2	3(c)	4(a)									
Kaura, kuoretton kaura, ukonkaura, ohra, vehnä, kovavehnä, spelttivehnä	Perussiemen	99,0 %	1 (b)	3	4	0	85 % *)	16,0 %	5 %		
	Sertifioitu siemen 1. sukupolvi	98,0 %	7	7	10	0	85 %*)	16,0 %	5 %		
	Sertifioitu siemen 2. sukupolvi	98,0 %	7	7	10	0	85 %*)	16,0 %	5 %		
Ruis	Perussiemen	98,0%	1 (b)	3	4	0	85 %	16,0 %			
	Sertifioitu siemen 1. sukupolvi	98,0 %	7	7	10	0	85 %	16,0 %			
Ruisvehnä	Perussiemen	98,0 %	1 (b)	3	4	0	80 %	16,0 %			
	Sertifioitu siemen 1. sukupolvi	98,0 %	7	7	10	0	80 %	16,0 %			
	Sertifioitu siemen 2. sukupolvi	98,0 %	7	7	10	0	80 %	16,0 %			
Riisi	Perussiemen	98,0 %			4 (d)	0	80 %				
	Sertifioitu siemen 1. sukupolvi	98,0 %			10 (d)	0	80 %				
	Sertifioitu siemen 2. sukupolvi	98,0 %			15 (d)	0	80 %				
Durra		98,0 %			0	0	80 %				
Maissi		98,0 %			0	0	90 %				
Kanarianhelpi	Perussiemen	98,0 %	1 (b)		4	0	75 %				

	Sertifioitu siemen	98.0 %	5		10		0	75 %				
--	-----------------------	--------	---	--	----	--	---	------	--	--	--	--

Puhtaus:

- a) Sarakkeiden 2 ja 3 siementen yhteissumma ei saa ylittää sarakkeen 4 siementen enimmäismäärää.
- b) Toista kappaletta siementä ei katsota epäpuhtaudeksi, jos uudessa samanpainoisesta näytteestä ei löydy yhtään (muiden) viljakasvien siementä.
- c) Muiden lajien siemenistä saa olla peltoretikka- ja aurankukkalajien siemeniä:
perussiemen	enintään 1 kpl/500 g
sertifioitu siemen	enintään 3 kpl/500 g
- d) Muiden lajien siemenistä saa olla:
perussiemenellä	Punaisen riisin siemeniä	Hirssin siemeniä
sertifioitun siemenen 1. sp.	enintään 1 kpl/500 g	enintään 1 kpl/500 g
sertifioitu siemen 2. sp.	enintään 3 kpl/500 g	enintään 3 kpl/500 g
	enintään 5 kpl/500 g	enintään 3 kpl/500 g

Torajyviä (*Claviceps purpurea*) tai torajyvän palasia saa näytteessä olla:

viljat, lukuunottamatta rukiinhybridiä

perussiemen enintään 1 kpl/500 g,
sertifioitu siemen enintään 3 kpl/500 g

ruishybridi

perussiemen enintään 1 kpl/500 g,
sertifioitu siemen enintään 4 kpl/500 g (jos esiintyy viisi torajyvää tai palasta, otetaan uusi samanpainoinen näyte, jos siinä esiintyy enintään 4 torajyvää tai palasta, voidaan erän katsoa täyttävän laatuvaatimukset tältä osin)

Terveys:

- 1) Koskee vain Suomessa tuotettua siementavaraa
- 2) Lentonoki määritetään vain taudinaroista lajikkeista.
 - a. 0,3 - 0,9 % suositellaan peittausta lentonokeen tehoavalla aineella
 - b. 1,0 % tai enemmän, peittäus pakollista lentonokeen tehoavalla aineella

Ohran viirutauti määritetään taudinaroista lajikkeista ja jos viirutaudin aiheuttajia esiintyy 5 % tai enemmän suositellaan peittausta viirutautiin tehoavalla aineella.

- 3) Kauran nokitaudit määritetään perussiemenestä.

< 1000 itiötä / g	ei huomauttamista
1000 - 5000 itiötä / g	suositellaan peittausta nokitauteihin tehoavalla aineella
> 5000 itiötä / g	peittäus pakollinen nokitauteihin tehoavalla aineella

Jos tarkastuttaja ilmoittaa peittaavansa erän nokitauteihin ja ohran viirutautiin tehoavilla aineilla, ei määriä suoriteta taudinaroistakaan lajikkeista.

Jos Suomessa tuotetusta siemenestä löydetään haisunokea, erä hylätään.

Tarkastuskeskus voi määrittää muitakin siemenlevittäisiä tauteja, jos on aihetta epäillä niitä olevan siemenessä

Itävyys:

Kylvösiemenen on täytettävä itävyysvaatimus sellaisena kuin se markkinoidaan (peittaamattomana tai peitattuna).

*) Kuorettomien kauralajikkeiden ja kuorettomien ohralajikkeiden itävyyden vähimmäisvaatimus on 75 %.

Vakuustodistuksessa on tällöin oltava merkintä: "Itävyys vähintään 75 %".

Aitous:

Aitous tutkitaan pääosin viljelystarkastuksessa ja virallisessa jälkitarkastuksessa ja aitouden on täytettävä ko. lajille ja siemenluokalle asetetut laatuvaatimukset. Tarkastuskeskus voi tehdä muitakin määriä, joilla aitous todetaan, jos lajikkeen tarkastus sitä vaatii. Tarkastuttaja maksaa tällöin määriä aiheutuneet kustannukset.

Siemenillä on oltava riittävä tunnistettavuus ja lajikepuhtaus tai sisäsiitoslinjojen tapauksessa niillä on oltava ominaisuuksien osalta riittävä tunnistettavuus ja lajikepuhtaus. Hybridilajikkeiden siementen osalta edellä olevia säännöksiä sovelletaan myös ainesosien ominaisuuksiin.

Ruishybridit:

Siementä ei saa sertifioida sertifioiduksi siemeneksi, jos perussiemenistä virallisesti otettu näyte ei ole virallisessa jälkitarkastuksessa täyttänyt sille asetettuja laatuvaatimuksia tunnistettavuuden ja aitouden osalta, mukaan lukien myös vanhemmaislinjat ja hedekasvin steriiliys.

Durra ja maissi:

Kun käytetään koirassteriiliä emikomponenttia ja hedekomponenttia, joka ei palauta hedelmällisyyttä hybridilajikkeiden sertifioidun siemenen tuotannossa, siemen tulee tuottaa joko sekoittamalla nämä siemenet sopivassa suhteessa tai

koirassteriiliä emikomponenttia ja koirasfertiiliä emikomponenttia lajikkeelle ominaisessa suhteessa. Komponenttien osuudet tutkitaan viljelystarkastuksessa liitteessä 1 annettujen vaatimusten mukaisesti.

Kauran, kuorettoman kauran, ukonkauran, ohran, vehnän, kovavehnän, spelttivehnän hybridit ja itsepölyttävän ruisvehnän hybridit:

Sertifioitujen siementen luokkaan kuuluvien siementen aitouden on oltava vähintään 90 %. Tämä tutkitaan näytteiden sopivasta osuudesta tehtävillä virallisilla pistokokeilla.

LIITE 3

ERÄN JA NÄYTTEEN PAINOT

Laji	Erän enimmäispaino tonnia	Eränäytteen vähimmäispaino grammaa	Näytteen paino määritettäessä muiden kasvilajien siemeniä (liite 2) grammaa
1	2	3	4
Kaura, kuoreton kaura, ukonkaura, ohra, vehnä, ruis, kovavehnä, spelttivehnä, ruisvehnä	30	2 500	500*)
Kanarianhelpi	10	400	200
Riisi	30	500	500
Durra (Sorghum sudanense)	10	1 000	900
(Sorghum bicolor, Sorghum bicolor x Sorghum sudanense)	30	1000	900
Maissi:			
- sisäsiitoslinjojen perussiemen	40	250	250
- muut	40	1 000	1 000

Erän painoon luetaan mukaan erän kemialliset käsittelyaineet. Tämä on otettava huomioon erän enimmäispainoa määritettäessä.

*) Hukkakauramääritys tehdään 1 kg näytteestä, viljelystarkastustodistuksen puuttuessa 3 kg:sta.

Erän enimmäispaino saa ylittyä enintään viisi prosenttia.